

[Indenrigsministeren.]

Jeg skal endelig tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om tilskud til amtskommuner og kommuner. (Ændret bruttofaktoringregulering og regulering for geografisk betingede pris- og lønforskelle).

Lovforslaget er dels et led i det forlig, der i august måned i år blev indgået mellem socialdemokratiet, det radikale venstre, kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne, dels et led i videreførelsen af byrdefordelingsreformen.

Som led i augustforliget blev det aftalt, at den reguleringsmekanisme, hvormed de generelle tilskud årligt reguleres, skal ændres. I dag reguleres tilskuddene med stigningen i den samlede bruttofaktoringregulering, men fra og med finansåret 1977-78 er det aftalt, at tilskuddene alene reguleres med stigningen i den private sektors bruttofaktoringregulering. Det vil sige, at bruttofaktoringreguleringen ved offentlige ydelser ikke fremover vil indgå i reguleringsmekanismen.

Ændringen af reguleringsmekanismen omfatter ikke blot tilskuddene efter udgiftsbehovstal, men også de særlige udligningstilskud til amtskommuner og Frederiksberg kommune i henhold til lov om statshospitalernes overførelse til amtskommuner og det særlige overgangstilskud til Københavns kommune i henhold til samme lov.

Ændringen vil i finansåret 1977-78 medføre en statsbesparelse på 253,8 mill. kr. I hvert af finansårene 1978-79 og 1979-80 kan statsbesparelsen foreløbig anslås til ca. 300 mill. kr.

Lovforslaget må endvidere ses som et led i bestræbelserne på at forbedre systemet med tilskud efter udgiftsbehovstal. Efter de seneste etaper af byrdefordelingsreformen andrager tilskuddene til amtskommuner og kommuner efter udgiftsbehovstal henholdsvis ca. 5 og 6½ mia kr.

På baggrund af den kraftige vækst i tilskudspuljen har det i forbindelse med byrdefordelingsomlægningerne været naturligt at underkaste tilskudssystemets kriterier en nærmere vurdering. Indenrigsministeriet nedsatte i foråret 1974 en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg kommuner, Danmarks statistik, budgetdepartementet og indenrigsministeriet. Arbejdsgruppen fik til opgave at foretage en kritisk vurdering af de hidtil anvendte objektive ud-

giftsbehovskriterier med henblik på opstilling af et mere nuanceret tilskudssystem.

Indenrigsministeriet udarbejdede i januar måned 1975 en redegørelse om mulige forbedringer af tilskuddene efter udgiftsbehovstal. På grundlag af denne redegørelse fremsatte jeg i foråret 1975 forslag til lov om ændring af lov om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner. Lovforslaget omfattede dels forskellige ændringer af de hidtil anvendte kriterier, dels en regulering af tilskuddene for geografisk betingede pris- og lønforskelle.

Folketinget vedtog de foreslåede ændringer af kriterierne, men forkastede forslaget om at regulere tilskuddene for geografisk betingede forskelle i priser og lønninger. Begrundelsen herfor var i det væsentlige, at et flertal i folkettingen ikke anså de opstillede pris- og lønindekser for at være tilstrækkelig objektive.

Det er imidlertid en kendsgerning, at de amtskommunale og kommunale udgifter påvirkes af geografisk betingede forskelle i priser og lønninger. For lønudgifternes vedkommende hidrører forskellene i det væsentlige fra de stedtillæg, der indgår i lønningerne til det amtskommunale og kommunale personale, medens forskellene i prisniveau har kunnet konstateres gennem Danmarks statistiks prisgeografiske undersøgelse i 1970.

I det oprindelige forslag byggede reguleringen på et indeks, der var sammenvejet af et indeks for lønninger og et indeks for priser. I nærværende forslag er reguleringen alene tænkt gennemført på grundlag af lønindeks. Herved opnås et fuldstændigt objektive mål for de af lønforskellene betingede forskelle i udgiftsbehov. Beregningen af indekserne er baseret på en ensartet personalesammensætning dels i kommunerne, dels i amtskommunerne, og det er derfor ikke muligt for den enkelte kommunalbestyrelse eller det enkelte amtsråd at påvirke det for kommuner eller amtskommuner beregnede lønindeks. De krav om objektivitet og upåvirkelighed, der må stilles til de kriterier, der indgår i tilskudsberegningen, er dermed opfyldt.

At prisindekserne er udeladt af indeksberegningerne, beror på to forhold. For det første er beregningen af stedtillægssatserne baseret på Danmarks statistiks prisgeografiske undersøgelse fra 1970. Dette indebærer, at de geografiske prisindekser stort set svarer til de beregnede lønindekser. For det andet har Danmarks statistik ingen planer om at gentage den prisge-